

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor/ka DP: **Alexandra Bartošová**

Termín SZZ: leden 2020

Název DP: Svobodné školy a jejich uplatnění v současném školství

Datum posudku: 7.1.2020

Vedoucího práce	Oponentský
Posuzovatel:	Posuzovatel: PhDr. Petra Vallin, Ph.D.

A. Požadované náležitosti diplomové práce:

Legenda: ztučněný text v příslušném poli vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

	A	B	C	N
1. Cíl	Formulace obsahově funkční, formulačně zřetelná.	Drobné nedostatky v obsahové a/nebo funkční formulaci.	Nefunkční formulace formálně (např. příliš obecná) i obsahově.	Chybí.
2. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah DP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	Mezi A a C	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Chybí.
3. Odkazy a citace	Vše dokumentováno, zřejmé oddělení převzatého a vlastního.	Drobné nedostatky v citacích.	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávně uváděné infor. zdroje, seznam liter. neodpovídá citacím, apod.	Nevyhovuje.
4. Formální náležitosti (anotace, klíčová slova, angl.název, rozsah)	Ano	Neúplné: V textu zcela chybí kapitola 2.5 Analýza dnešních škol.	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje zcela.
5. Jazyková úroveň	Vhodná větná stylistika a gramatická správnost.	Drobné nedostatky ve stylistice a/nebo gramatice.	Výraznější nedostatky (doplňt příklady):	Nevyhovuje zcela.

B. Kvalita diplomové práce:

Legenda: ztučněné písmeno vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje

Teoretická úroveň, resp.část

Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení	A	B	C	N
Logická struktura výkladu	A	B	C	N
Argumentace soudů je obsažena a je funkční	A	B	C	N
Funkční provázanost teoretické a praktické části	A	B	C	N
Odborná literatura: množství a kvalita zdrojů včetně zahraničních, aktuálnost.				

	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

Empirická úroveň, resp. část

Vymezení úkolů (cílů)	A	B	C	N
Charakteristika výzkumného šetření (metodologický základ) a/nebo zdůvodnění empirických postupů	A	B	C	N
Dokumentace výzkumu (čas, místo, postup) nebo praktických činností	A	B	C	N
Interpretační nebo reflektivní úroveň empirických údajů	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

C. Slovní hodnocení a sdělení autorovi/ autorce DP:

Vyjádření k celku DP a jejímu přínosu:

Autorka si vybrala originální téma, kterému se studenti v závěrečných pracích tolik nevěnují, což je samo o sobě osvěžující a do jisté míry odvážné. Rovněž forma je neotřelá, neboť teoretická část je v podstatě rozsáhlým zamyšlením autorky nad alternativními myšlenkovými proudy ve vzdělávání jako jsou svobodné školy, antiautoritativní výchova či unschooling. Dotýká se ale i dalších dílčích pojmů objevujících se v současném vzdělávání jako např. well-being. Text je prochnut celou řadou citací z odborných publikací i rozhovorů a je z něj patrné autorčino velké zaujetí pro téma. To je zřejmé i z počtu stran teoretické části, která je třikrát delší než část empirická. Výklad není vždy logický a autorka místy odbíhá od tématu, je z něj ale patrná velká chuť o problematice číst, přemýšlet a polemizovat. Citace z různých zdrojů jsou vzájemně konfrontovány a doplňovány vlastními postřehy a názory.

Závěr teoretické části už patří spíše do části empirické, neboť se v něm autorka věnuje charakteristikám škol, ve kterých sbírala data v rámci svého výzkumu. Jak bylo uvedeno výše, empirická část je velmi krátká, což bohužel ovlivnilo i její kvalitu. Výzkumné otázky jsou velmi dobře naformulovány a rovněž po obsahové stránce mají velký potenciál. Autorka se v nich totiž zaměřila na pojetí svobody ve sledovaných školách. Studentka oslovila relativně velké množství respondentů, u každé ze tří školy šlo ale o jiné složení, což později komplikovalo možnost data systematicky interpretovat. Dalším a zásadním problémem je také to, že autorka v interpretaci téměř vůbec nečerpá z dat, které sebrala prostřednictvím rozhovorů. A pakliže čerpá, není to nijak doloženo. To je velká škoda, neboť přepsané výpovědi, které jsou součástí práce, jsou velmi rozsáhlé a obsahují celou řadu zajímavých postřehů, a to jak v případě učitelů, tak i žáků, zejména těch starších. Pokud by postřehy z rozhovorů autorka použila, jistě by to pomohlo zkvalitnit celou kapitolu věnující se interpretaci dat, která zůstává bohužel spíše na povrchu, nezabíhá do hloubky a nepřináší nic výrazně nového. Doporučila bych s daty sebranými v terénu pracovat podobně jako s odbornou literaturou v první části práce, tedy uvádět citace z rozhovorů, vzájemně je stavět do souvislostí, jednotlivé pohledy komparovat a hlouběji je okomentovat. Zvýšil by se tím i autorský přínos druhé části práce.

Za největší přínos této diplomové práce považuji realizaci výše zmíněných hloubkových rozhovorů s učiteli, řediteli a žáky ze sledovaných škol, které jsou do jisté míry prodloužením knihy *Jak se učí živě* od autorů Kramperová a Kršňák (2018), ze které autorka v první části hojně čerpá. Díky faktu, že byly pečlivě přepsány a k práci přiloženy, nabízí tak dalším čtenářům materiál, které je možné dále použít a pracovat s ním.

Náměty k diskusi při obhajobě DP:

1. Z rozhovorů vyberte 2-3 citace, které pro Vás byly nejvíce zajímavé a inspirativní. Svůj výběr zdůvodněte.

2. Několikrát v práci zmiňujete, že tzv. tvrdé znalosti a vědomosti ztratily ve vzdělávání 21. století do jisté míry svůj význam. Pokuste se vysvětlit, proč tomu tak je, a co jiného si žáci v současné době potřebují nejvíce osvojit. Pokud to bude možné, uveďte i postřehy od žáků či učitelů, které se objevily v rozhovorech.

Doporučuji k obhajobě:

ANO

NE

Návrh hodnocení:

Výborně	Velmi dobře	Dobře	Nevyhovuje
---------	-------------	-------	------------

Podpis: